

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Status for implementering af Handlingsplanen for bedre dyrevelfærd for svin

1. Større overlevelse blandt pattegrise	
Initiativ	Status oktober 2017
Handlingsplaner på besætningsniveau for dødelighed	<p>Fødevestyrelsen satte i januar 2016 en tekst i ”Vejledning om sundhedsrådgivningsaftaler for svinebesætninger”, som de praktiserende dyrlæger benytter til at tage emnet op med landmanden i de besætninger, hvor den totale pattegrisedødelighed er over 25 pct.</p> <p>I Fødevestyrelsens målrettede dyrevelfærdsindsats¹, der indgår som en del af sundhedsrådgivningen, er der lagt op til, at der skal laves en problemorienteret indsats, der er tilpasset den enkelte besætning. Her kan besætningsdyrlægen sammen med den besætningsansvarlige identificere op til tre indsatsområder vedrørende dyrevelfærd, som er relevant for den pågældende besætning. I den forbindelse er det ydermere præciseret i vejledningen om sundhedsrådgivningsaftaler, at især besætninger med en pattegrisedødelighed på over 25 % bør fokusere på dødelighed, som et indsatsområde og lave en handlingsplan herfor.</p> <p>Dyrlægeforeningen og branchen har derudover indgået en aftale om et samarbejde, der skal hjælpe med at nedbringe pattegrisedødeligheden. Aftalen er baseret på en målrettet indsats på besætningsniveau. Den endelige evaluering af kampagnen afventer produktionstal for 2017 – som offentliggøres til maj næste år. Rådgivningsforløbet i de 30 besætninger sluttede i december 2016, og man vil vente at se produktionstal for 2017 for at se, om noget har slået igennem.</p>
Avlsarbejdet og LG5	<p>Avlsmålet for LG5 kombinerer målet om at øge pattegriseoverlevelsen og styrke fertiliteten for danske avlsdyr. LG5 fokuserer på større overlevelse af grisene de første dage efter faring, hvor hovedparten af dødeligheden for pattegrise forekommer. Branchen har oplyst, at de løbende arbejder på at forbedre beregningen af den indeksmodel, der bruges til udvælgelse af søer med høj LG5. Det betyder, at branchen arbejder på at blive bedre til at forudsige, hvilke avlsdyr, der er genetisk bedre mht. LG5 og dermed pattegriseoverlevelse. Indekset er det tal, der anvendes til at udvælge de bedste dyr på, og det er et estimat fra en statistisk model, eller med andre ord, det bedste bud/forudsigelse på dyrenes genetiske potentiale.</p>

¹ Den 14. december 2016 blev bekendtgørelse nr. 1464 af 7. december 2015 om egenkontrol med dyrevelfærd ophævet. Dermed bortfalder dyrlægernes audit af egenkontrollen. Samtidig blev bekendtgørelserne om sundhedsrådgivningsaftaler for svinebesætninger med tilhørende vejledninger ændret. Landmand og dyrlæge skal nu i fællesskab lave en målrettet dyrevelfærdsindsats indenfor de områder i besætningen, hvor der er mest brug for det.

	<p>Følgegruppen har på et møde 13. juni 2016 besluttet, at LG5 skal undergå en uvildig evaluering af sammenhængen mellem avl for LG5 og udviklingen i pattegrisedødelighed. Det blev besluttet, at denne evaluering skal foretages af Aarhus Universitet, idet der er tale om en kompliceret analyse. Undersøgelse igangsættes oktober 2017 og forventes at afslutte medio 2018. Følgegruppens medlemmer har været involveret i udarbejdelsen af projektbeskrivelsen til evalueringen af LG5, og har i den forbindelse medindflydelse på hvilke aspekter, der bør belyses i en sådan evaluering.</p>
Økologisk indsats for forbedring af dyrevelfærd mv. i svineproduktionen	<p><u>GUDP-forskningsprojekt: "VIPiglets"</u> Projektet startede 1. januar 2014, og forventes afsluttet 31. december 2017. Projektet vil via vurdering af risikofaktorer, avlsmål, management og demonstration fremme en reduktion af pattegrisedødeligheden i den økologiske produktion samt øge fravænningsvægten. Væsentlige risikofaktorer for dødfødte grise er identificeret til at være: Ældre tynde søer og unge fede søer, faring i sommerperioden og fødsel af store kuld. Risikofaktorer for tidlig død er: Høj paritet, over middel huld, forekomst af dødfødte grise i kullet og faring i sommerperioden. Risikofaktorer for ihjellægning er høj alder og store kuld. Løsninger på den høje dødelighed kan findes i nye avlsmål og ibrugtagning af genomisk selektion, samt i forbedrede hyttedesign med bedre klima. Projektet har afholdt demodag, workshop, åbent landbrug og en netværksdag. Projektets videre forløb inkluderer dataanalyser og implementering af resultater i praksis.</p> <p><u>Myndighedsprojekt: "Metoder til Reduktion af pattegrisedødelighed i økologisk og konventionel svineproduktion på friland"</u> Projektet er færdiggjort og afrapporteret (se evaluering af handlingsplan for bedre svinevelfærd 1.12.2015).</p>
2. Større overlevelse blandt søer	
Kortlægning af årsager til sodødelighed	Via Miljø- og Fødevareministeriets myndighedsaftale med Aarhus Universitet er der blevet gennemført et projekt med kortlægning af årsager til sodødelighed i Danmark samt belysning af mulige strategier, der kan reducere sodødeligheden. Fødevarestyrelsen vurderer i øjeblikket, om afrapporteringen giver anledning til at igangsætte nye initiativer.
Bedre sundhedsrådgivning skal sikre færre døde søer	Der foreligger en grænseværdi for dødelighed hos søer på 16 % pr. år på besætningsniveau, hvilket fremgår af § 9 i bekendtgørelse om grænseværdier for antibiotikaforbrug og dødelighed i kvæg- og svinebesætninger, bkg. nr. 294 af 29. marts 2017. Fødevarestyrelsen har anvendt grænseværdien som grundlag for udpegning til risikobaseret kontrol siden 2011.
Avlsarbejdet for større holdbarhed hos søer (avlsarbejde fortsætter i regi af erhvervet)	I avlsarbejdet for større overlevelse blandt søer har Landbrug & Fødevarer oplyst, at der fortsat er fokus på holdbarheden i avlsindekset. Siden 2006 har holdbarhed været en del af avlsmålet for Landrace og Yorkshire i Danmark. Holdbarhed defineres i den sammenhæng, som andelen af søer, der løbes til andet kuld.
Managementforbedringer udvikles af SEGES, Videncenter for Svineproduktion og videreformidles	SEGES Svineproduktion, har iværksat et demonstrationsprojekt, der har til formål at udvikle et managementredskab, der på en pædagogisk og enkel måde sætter fokus på at øge holdbarheden af de unge søer. Værktøjet vil hjælpe til at synliggøre gevinsten ved at øge holdbarheden af de unge søer. Det skal dog bemærkes, at styrket holdbarhed ikke nødvendigvis er ensbetydende med, at færre søer sendes til DAKA, da især unge søer med dårlig holdbarhed ikke nødvendigvis aflives i besætningen, men sendes tidligere til slagtning end planlagt.

	<p>Projektet er afsluttet og viste at, man ved at sætte fokus på at fastholde flere af de unge søer i besætningerne kunne reducere udskiftningen af 1. og 2. lægs søer. Der var dog stor variation i resultatet mellem besætninger. Management værktøjet til at regne på udskiftningsprofiler blev videreudviklet ved projektet og anvendt af rådgiverne som deltog i demoprojektet.</p>
<p>Myndighedsaftale: "Metoder til forbedring af søer og pattegrises velfærd i store kuld som erstatning for brug af amme-søer" (nyt projekt)</p>	<p>Projektet er taget med i handlingsplanen med den tanke at skabe fokus på velfærden, herunder holdbarheden, hos denne gruppe af dyr. I projektet vil fokus være på optimering af antal grise ved moderso kombineret med øget pladsforhold i stien og tilskudsfordring af pattegrise, herunder mælkeerstatning. Projektet er påbegyndt i 2016.</p>
<p>3. På sigt skal alle søer gå i løsdrift</p>	
<p>Tilskudsordning til brug for omlægning til løsdrift</p>	<p>Der er etableret en tilskudsordning, som landmænd, der ønsker at omlægge til løsdrift i farestalden kan søge tilskud under. Der er under ordningen etableret 2.323 stipladser indtil videre. Det er dog forventningen, at der vil blive etableret endnu flere stipladser under ordningen.</p>
<p>Løbende indsamling af erfaringer med løsdrift for farende og diegivende søer</p>	<p>Der skal løbende indsamles erfaringer med løsdrift for farende og diegivende søer - samtidig vil der ske en udvikling af staldsystemerne ift. en kortlægning af, hvilke systemer, der fungerer på den mest hensigtsmæssige måde i relation til pattegrisedødelighed og ift. andre konsekvenser for velfærd hos grisene.</p> <p>SEGES Svineproduktion har senest gennemført forsøg med henblik på at reducere pattegrisedødeligheden ved at sikre roligere søer. Ligesom der er gennemført forsøg med strategisk tildeling af halm på gulv forud for faring. Der er også gennemført dataindsamling af søers gødeadfærd i en række stityper med henblik på at kunne øge fast-gulvs andel af gulvet, hvilket gør det lettere at tildele rode- og beskæftigelses- samt redegbygningsmaterialer. Derudover er der gennemført dataindsamling fra to besætninger med delvist fast gulv i farestierne over to år med henblik på kunne sikre tørre, faste gulve. Tørre, faste gulve gør det muligt at opfylde Dyrevelfærdsmerkets ♥♥-krav om halm på gulv. Ift. Dyrevelfærdsmerkets gennemføres forsøg med fastlæggelse af risikofaktorer for pattegrise, hvis boksen åbnes efter to (♥♥) henholdsvis fire dage (♥) efter faring.</p> <p>SEGES Svineproduktion etablerede et setup (i daglig tale kaldet 'Showroom') i sommeren 2016 ved en kommerciel svineproducent, hvor en række danske og udenlandske firmaer præsenterer deres forslag til faresti til løse søer. Der foretages ikke test af produktionsresultater og økonomi i forbindelse med showroom. SEGES Svineproduktion har vurderet stiernes funktionalitet m.m. over det sidste års tid. SEGES oplyser, at der ved alle stityper er behov for udvikling for i højere grad samtidigt at tilgodese so, pattegrise og personale. En særlig udfordring har vist sig at være gulvoverfladens betydning for velfærden og SEGES Svineproduktion har derfor prioriteret forskningsmidler til at arbejde videre med sikre gulve i farestier til løse søer.</p>
<p>4. Stop for kastration af pattegrise</p>	
<p>Stop for kastration uden bedøvelse senest i 2018</p>	<p>Der har i regi af handlingsplanen været fokus både på øget produktion af hangrise og på muligheder for kastration med bedøvelse.</p> <p>Hvad angår kastration med bedøvelse, indføres der nu en ordning, hvor landmænd, der har fulgt et kursus</p>

	godkendt af Fødevarestyrelsen, får mulighed for selv at bedøve pattede grise før kastration. Ordningen giver mulighed for at få erfaring med lokalbedøvelse forud for kastration under danske produktionsforhold. Danske landmænd får således en mulighed for at afprøve metoden i praksis og udveksle erfaringer. Dette skal være med til at sikre, at landmændene kan få oparbejdet en rutine med lokalbedøvelse, der tilgodeser dyrevelfærd bedst muligt.
Øget produktion af hangrise	Dette initiativ sigter mod en indgåelse af aftale mellem den tidligere fødevareminister og brancherne om produktion og afsætning af kød fra hangrise. Danish Crown vurderer, at man på nuværende tidspunkt har nået loftet for, hvad der kan produceres af hangrise i Danmark.
GUDP-udviklingsprojekt: "Ornelugt – hurtigmetode til samtidig måling af skatol og androstenon"	Målet med projektet er at udvikle en robust hurtigmetode til samtidig måling af ornelugtstofferne skatol og androstenon. Projektet er kommet frem til mange resultater. Blandt andet er der udviklet en hurtig laboratoriemetode til samtidig måling af androstenon og skatol i spækprøver fra slagtekroppe. En del af milepælene og leveringerne er forsinkede, hvilket primært skyldes en forsinket opstart på produktion af hangrise. Der har endvidere været behov for at ændre rækkefølgen på udvalgte aktiviteter under udvikling af målemetoden. Der er ingen ændringer i forhold til de oprindelige forretningsplaner. Der er et stadigt fokus på stop for kirurgisk kastration i EU, hvorfor forretningsgrundlaget for en hurtig, robust og billig analysemetode vurderes uændret. GUDP-Sekretariatet vurderer, at der er risiko for, at projektet ikke når at blive afsluttet til tiden (ved udgangen af 2017), og der derfor kan blive søgt om at projektførlængelse.
GUDP-udviklingsprojekt: "Absorberende stoffer til reduktion af hangriselugt"	Projektet er afsluttet. Projektet undersøgte effekten af tilsætning af aktivt kul og andre adsorberende stoffer til foderet på koncentrationen af androstenon i spæk og plasma hos danske orner. Ingen af stofferne viste en signifikant effekt. Projektet viste imidlertid, at androstenon bliver absorberet fra tarmen, hvilket betyder, at en reduktion af androstenonniveauet i spæk hos orner bør kunne opnås med en målrettet fodringsstrategi; denne er dog ikke fundet endnu.
Afprøvning af nye ornelinjer, der giver mindre ornelugt samt rådgivning af producenter med henblik på opdræt af hangrise	Projektet kører planmæssigt. SEGES Svineproduktion har ingen tilføjelser på nuværende tidspunkt
5. Nedbringelse af antallet af halekuperede pattede grise	
Afprøvning i besætninger med hele haler (SEGES, Videncenter for Svineproduktion)	Projektet er et storskalaforsøg med ophør af halekupering i integrerede besætninger. Projektets formål er at undersøge effekten af at undlade halekupering i besætninger, hvor der i forvejen er en lav forekomst af halebid blandt kuperede grise. Der er publiceret resultater fra fase 1 (Lahrman, H., M.E. Busch, R.B. D'Eath, B. Forkman and C.F. Hansen (2017). More tail lesions among undocked than tail docked pigs in a conventional herd. Animal, 1-7.). Dataindsamlingen til fase 2 er afsluttet og i proces med at blive behandlet og forventes offentliggjort i 2017.
GUDP projekt vedr. "Hele Haler" (AU)	Projektet vil udvikle et beslutningsstøtteværktøj, som på et tidligt tidspunkt kan varsle om en øget risiko for udbrud af halebid hos ukuperede/kuperede grise. Projektet forløber overordnet efter projektplanen trods forsinkelse i milepæle og leveringer. Ny forventet slutdato er 30. juni 2018.
GUDP projekt med titlen "Stikoncept til grise med	Projektets mål er dels at udvikle en ny slagtesvinesti baseret på svenske erfaringer og svensk indretning, dels

lange haler" (KU)	at dokumentere hvorvidt stien giver anledning til en lavere forekomst af halebid end traditionelle danske stier. Svensk stiindretning og opstaldning indeholder nogle af de elementer, som mindsker risikoen for halebidning, idet der er en stor andel fast gulv i stierne, brug af halm og en lavere belægningsgrad. GUDP-Sekretariatet vurderer, at der er fremdrift i projektet trods forsinkelser. Deltagerne forventer at have registreringer afsluttet ved udgangen af 2017, og der må derfor forventes en projektførelsesansøgning.
GUDP projektet StraWell (AU)	<p>Projektet har til formål at udvikle teknologier, som automatisk og omkostningseffektivt kan tildele halm til svinene og samtidig håndtere halmrig gylle. Projektet har fokus på den tildelte halms gavnlige virkning på dyrevelfærd, men derudover vil den samlede effekt af halmen og det tilhørende gyllesystem på emissioner af ammoniak, lugt og drivhusgasser blive afklaret.</p> <p>Mange milepæle og leveringer er forsinkede grundet vanskelighed med at opnå de ønskede resultater. Foreløbigt er et udslusningssystem afprøvet med rimeligt resultat (skrubesystem i gyllekanalens render). Afprøvning af andet system afsluttes efter sommer. Der har ikke været nogen modning af forretningsplaner i indeværende periode, og projektet har lidt under stor udskiftning af personer knyttet til projektet, men væsentlige nøglepersoner er stadig med.</p> <p>GUDP-Sekretariatet vurderer, at der er risiko for, at problemerne med designet af det nye gylle-system ikke kan løses tilfredsstillende, og at dette kan få betydning for projektets grønne og økonomiske effekter.</p>
Kontrolkampagne om tildeling af beskæftigelses- og rodemateriale (FVST)	Kampagnen er gennemført og afrapporteret (se evaluering af handlingsplan for bedre svinevelfærd 1.12.2015).
Netværk for svineproducenter (SEGES Svineproduktion)	Der er etableret netværk for svineproducenter med produktion af grise med lange haler. Sidste møde i netværket blev afholdt før sommer, og næste møde afholdes primo oktober 2017. Dyrevelfærdsmærket forventes at medvirke til at øget produktion af grise med lange haler, og dermed flere deltagere i netværket.
Forskningssamarbejde med Nederlandene og Tyskland	Målet med dette initiativ er at udveksle erfaringer med Nederlandene og Tyskland. I regi af universiteterne foregår dette arbejde bl.a. via det fælles europæiske projekt FareWellDock. Resultaterne af FareWellDock, kan findes på følgende link: http://farewelldock.eu/ SEGES, Svineproduktion udveksler erfaringer om forebyggelse af halebid og stop med halekupering med Tyskland, Frankrig og Nederlandene. Der har været afholdt workshops i 2015 og 2016, hvor SEGES Svineproduktion og forskningsinstitutioner i Tyskland, Holland, (Belgien i 2016) og Frankrig har deltaget. Danmark er vært for den tredje workshop om halebid/halekupering som afholdes d. 20-21. november, hvor Spanien også kommer med.
6. En styrket indsats mod mavesår	
Udvidet sygdomskontrol (screening)	<p>Det er vurderingen, at målet om screening for mavesår hos søer tilnærmelsesvist vil blive nået. Dog vil færre besætninger end først planlagt blive screenet, idet grænsen for deltagelse i screeningsprogrammet er rykket fra besætninger med mere end 100 søer til besætninger med mere end 200 søer. Denne ændring betyder, at omkring 1.553 besætninger vil blive screenet i stedet for 1.706.</p> <p>Status for mavesårsundersøgelsen offentliggøres kvartalsvis på SEGESs hjemmeside. Det kan konstateres, at der er færre besætninger end forventet, som er forpligtet til at udarbejde en handlingsplan til reduktion af forekomst af mavesår.</p>

Ændring af fodersammensætning	Der er et tilstrækkelig bredt udvalg af foder på markedet, som kan anvendes til forsøg på at afhjælpe evt. mavesårproblemer i den enkelte besætning. Det skal dog understreges, at fodring ikke alene er løsningen på forekomst af mavesår i en besætning. Derfor bør ændringer i fodringen tage fornødent hensyn til miljøpåvirkninger og cost effect af indsatsen.
Slagtesvin – forskning	Første del af projektet, foregår i regi af SEGES, VSP. Dataanalyserne vedr. betydningen af mavesår og diarresygdom for den enkelte gris' produktivitet er påbegyndt og forventes publiceret på SEGES hjemmeside i løbet af efteråret 2017. Anden del af projektet er afsluttet. Denne del, er foretaget af adfærdseksperter i UK, og tager bl.a. udgangspunkt i de danske data. Projektet er afrapporteret til SEGES, men er endnu ikke offentliggjort. I medfør af Miljø- og Fødevareministeriets aftale med Aarhus Universitet er der i slutningen af 2014 blevet bestilt en vidensyntese vedr. omfang og årsagsforhold til mavesår hos slagtesvin, herunder produktionsformens betydning (konventionel, friland eller økologi) samt om mulige tiltag til reduktion af forekomsten under hensyntagen til producenternes produktionsøkonomi, klima og miljøbelastning. Vidensyntesen er offentliggjort og findes på Aarhus Universitets hjemmeside.
7. Dyrevelfærd indarbejdes i månegrисprojektet	
Udvikling af ny teknologi, der tager højde for bl.a. dyrevelfærd	GUDP Projekterne er beskrevet under indsatsområderne "Stop for kastration af pattegrise" og "Nedbringelse af antallet af halekuperede pattegrise".
Opførelse af en fuldskala modelstald	GUDP har ultimo 2016 givet tilsagn om støtte til to udviklings- og demonstrationsprojekter, under ansøgningsrunden om Månegrисens modelstald, hvori der bl.a. indgår tiltag, som tager sigte på at forbedre dyrevelfærden. Der er opstået vanskeligheder for det ene projekt, hvor ejendommen, hvor stalden skulle opføres, er solgt, og der skal findes en anden placering. Ansøger er ved at afdække om der kan findes mulige løsninger, så projektet kan fortsætte og er i dialog med GUDP-sekretariatet herom.
8. Større valgmulighed for forbrugerne, når det gælder dyrevelfærd	
Undersøge mulighederne for at etablere et dyrevelfærdsmærke	I forbindelse med den politiske aftale om en fødevare- og landbrugspakke fra december 2015 blev det besluttet at etablere et statsligt dansk dyrevelfærdsmærke med henblik på at fremme markedsdrevne dyrevelfærd. Samtidig blev der bevilget i alt 17 mio. kr. i budgetperioden 2016-19. Mærket "Bedre Dyrevelfærd" er etableret for fersk grisekød og blev lanceret i maj 2017. Ultimo 2017 forventes mærket udvidet til også at omfatte kødprodukter af grisekød. Mærkets introduktion på markedet har været en stor succes. Mere end 155 svineproducenter producerer til mærkets tre niveauer. På baggrund af tal fra henholdsvis Dansk Supermarked og Danish Crown konkluderes det, at Dyrevelfærdsmærket har fået en rigtig god start. Der er opnået en markedsandel på 17,5 pct. i Dansk Supermarked og Danish Crown har meldt at kød mærket med Dyrevelfærdsmærket udgør 25 pct. af salget af fersk grisekød i Danmark. Dette peger på, at Dyrevelfærdsmærket efter kun én kampagne og meget kort tid på markedet allerede er væsentligt på vej til at op-

	<p>fylde mærkets mål.</p> <p>Der arbejdes fortsat på at etablere mærket i forbrugernes bevidsthed og øge kendskabet og kundskaben til mærket og de specifikke kriterier for grisekød.</p>
9. Undervisning i dyrevelfærd	
Uddannelseskraft til besætningsansvarlige	<p>I oktober fremsættes et forslag om ændring af dyreværnsloven og lov om hold af dyr, der betyder at hjemmel til at fastsætte regler om uddannelse vedr. dyrevelfærd flyttes fra lov om hold af dyr til dyreværnsloven. Dette sker, da regler om uddannelse vedr. dyrevelfærd mere naturligt hører hjemme i dyreværnslovens regi, og da der er behov for at tilpasse lovbemærkningerne til nuværende struktur i landbruget.</p> <p>Lovforslaget forventes at træde i kraft primo 2018, og umiddelbart derefter forventes et forslag til bekendtgørelse om uddannelse for den besætningsansvarlige sendt i høring. Bekendtgørelsen forventes at træde i kraft 1. juli 2018.</p>
Afdække mulighederne for et uddannelseskraft til landbrugsmedarbejdere	<p>Mulighederne og behovet for et uddannelseskraft for medarbejdere er undersøgt. Det er fundet, at der er behov for undervisningsmateriale, men at det ud fra en samlet vurdering er mest hensigtsmæssigt, at der ikke indføres et decideret krav om uddannelse.</p> <p>Branchen (SEGES Svineproduktion i samarbejde med landbrugsskolerne) har udarbejdet undervisningsmateriale, der især henvender sig til medarbejdere, der arbejder med grise. Materialet er tilgængeligt på SEGES Svineproduktions hjemmeside, og det kan bruges af alle, der ønsker at få mere viden eller ønsker at formidle viden som f.eks. besætningsansvarlige, lokale landbrugscentre, dyrlæger m.fl.</p> <p>Den 5. december 2017 afholder SEGES, VSP et kursus i dyrevelfærd for medarbejdere i svineproduktionen. Kurset er for alle medarbejdere, der ønsker større viden til, hvad god dyrevelfærd i svineproduktionen er. Deltagerne modtager et kursusbevis efter gennemført kursus.</p>
10. Fremme dyrevelfærden på internationalt niveau	
Afholdelse af international dyrevelfærdskonference	<p>Konferencen blev holdt i april 2015 og havde ca. 400 deltagere fra det meste af verden. En evaluering viste stor tilfredshed blandt deltagerne.</p>
Udarbejdelse af positionspapir om svins velfærd	<p>Positionspapiret, der bl.a. peger på behovet for ændring af svinedirektivet, er udarbejdet og underskrevet af dyrevelfærdsansvarlige ministre fra Tyskland, Nederlandene, Sverige og Danmark i april 2015. Papiret er derefter præsenteret for de øvrige EU-medlemslande og sendt til Kommissionen. Kommissionen har oplyst, at den ikke p.t. vil arbejde for ny eller ændret lovgivning. Uanset dette bliver der enhver ved given lejlighed gjort opmærksom på behovet og papiret.</p>
Samarbejde med Nederlandene, NiederSachsen, Nordrhein-Westfalen og Danmark	<p>En arbejdsgruppe med repræsentanter for de nævnte lande og tyske delstater er nedsat. I gruppen udveksles erfaringer vedr. tolkning og håndhævelse af EU-regler om halekupering, beskæftigelses- og rodemateriale og kastration. Arbejdet pågår stadig.</p>